

24.1.2019

LAUSUNTO

kehitysvaliokunnalta

kansainvälisen kaupan valiokunnalle

GSP-asetuksen (EU) N:o 978/2012 täytäntöönpanosta
(2018/2107(INI))

Valmistelija: Frank Engel

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Kehitysvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa kansainvälisen kaupan valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. suhtautuu myönteisesti komission väliarviointiin EU:n yleisestä tullietuusjärjestelmästä (GSP); pitää myönteisenä, että uuden asetuksen myötä ”Kaikki paitsi aseet” -aloitteesta ja GSP+-järjestelmästä hyötyvien edunsaajien vienti on kasvanut, mikä tukee merkittävästi köyhyyden poistamista;
2. painottaa, että EU:n kauppapolitiikan tulee perustua EU:n ulkopoliittikan peruseriaatteisiin (vaikuttavuuteen, avoimuuteen ja arvoihin); ottaa huomioon, että SEUT:n 208 artiklassa vahvistetaan kehityspoliittikan johdonmukaisuuden periaate ja asetetaan päätavoitteeksi köyhyyden poistaminen;
3. panee tyytyväisenä merkille, että vuonna 2016 EU:hun suuntautuvan GSP-etuksien alaisen tuonnin arvo oli 62,6 miljardia euroa (nouseva suuntaus), joka jakautui seuraavasti: 31,6 miljardia euroa yleisen GSP-järjestelmän edunsaajilta, noin 7,5 miljardia euroa GSP+-järjestelmän edunsaajilta ja 23,5 miljardia euroa ”Kaikki paitsi aseet” -aloitteen edunsaajilta (Eurostatin tiedot syyskuussa 2017);
4. muistuttaa, että GSP-järjestelmä auttaa kehitysmaiden toimialoja voittamaan korkeisiin alkuvaiheen kustannuksiin liittyvät vaikeudet vientimarkkinoilla; muistuttaa, että UNCTADin tavoitteiden mukaisesti GSP-järjestelmän tavoitteena on lisätä vientituloja, edistää kehitysmaiden ja siten myös vähiten kehittyneiden maiden teollistamista ja nopeuttaa niiden kasvua köyhyyden poistamiseksi;
5. katsoo, että GSP+-järjestelmä on EU:n kauppapolitiikan keskeisin väline, jolla voidaan parantaa markkinoille pääsyä ja yhdessä tiukkojen valvontamekanismien kanssa edistää ihmisoikeuksia ja työelämän oikeuksia, ympäristönsuojelua ja hyvää hallintotapaa heikommassa asemassa olevissa kehitysmaissa;
6. panee tyytyväisenä merkille, että ”Kaikki paitsi aseet” -aloitteen edunsaajien etuuksien käyttöaste on korkea; muistuttaa, että markkinoille pääsy ei vielä riitä köyhyyden ja eriarvoisuuden vähentämiseen vähiten kehittyneissä maissa; painottaa siksi, että ”Kaikki paitsi aseet” -aloitetta olisi täydennettävä kehitysavulla ja kauppaan liittyvällä tuella ja kehittämällä valmiuksia, jotta se olisi tehokkaampi; toteaa erityisesti, että tarvitaan tehokkaampia toimia, jotta ”Kaikki paitsi aseet”-aloitteen yhteydessä voidaan puuttua maananastuksen ja ympäristön pilaantumisen kaltaisiin ongelmiin;
7. pitää valitettavana, että väliarvioinnin perusteella GSP-järjestelmällä on ollut vain vähän vaikutusta kestäväan kehitykseen ja ympäristönsuojeluun; ilmaisee huolensa erityisesti siitä, että tekstiilien ja vaatteiden eli merkittävimpien GSP-järjestelmän alaisten tuontituotteiden tuotanto ja kauppa ovat kiihdyttäneet ympäristön pilaantumista edunsaajamaissa, joista puuttuvat riittävät ympäristönsuojelu- ja jätehuoltomekanismit¹; odottaa, että GSP-järjestelmän väliarviointi kannustaa entisestään EU:n kauppakumppaneita hyväksymään tiukempia sosiaalisia normeja sekä työ- ja

¹ Katso edellä mainittu GSP-järjestelmän väliarviointi.

ympäristönormeja, ja katsoo, että tämä voitaisiin toteuttaa kannustimilla, kuten kestävästi tuotetuille tuotteille myönnettävillä lisätullietuuksilla;

8. panee merkille arvion, jonka mukaan GSP-järjestelmällä on yleisesti ottaen edistetty sosiaalista kehitystä, ihmisoikeuksia, erityisesti naisten työllisyyttä, perusoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia, ympäristönormien noudattamista, hyvien hallintotapojen toteuttamista, erityisesti huumeiden, korruption, rahanpesun ja terrorismin torjuntaa, ja ILO:n keskeisten yleissopimusten ratifiointia; kehottaa komissiota tehostamaan näitä kysymyksiä koskevaa vuoropuhelua kumppanimaiden kanssa varmistaakseen edistyksen jatkumisen;
9. muistuttaa kuitenkin, että GSP-järjestelmä perustuu kannustimiin ja sitä on käytettävä johdonmukaisesti, jotta se olisi tehokas; pitää valitettavana, ettei väitetyistä vaatimusten laiminlyönneistä ole käynnistetty tutkimuksia asianmukaisesti eikä oikea-aikaisesti; katsoo, että tullietuuksien väliaikaista peruuttamista olisi käytettävä johdonmukaisesti ja vaikuttavasti tilanteissa, joissa perusoikeuksia rikotaan vakavasti ja järjestelmällisesti; pitää tärkeänä sitoutumisen ja seurannan jatkamista siten, että kansalaisyhteiskunta osallistuu entistä vahvemmin näihin prosesseihin;
10. kehottaa komissiota puuttumaan nopeammin ja päättäväisemmin väitettyihin ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien loukkauksiin GSP-järjestelmän vaatimusten mukaisesti; kehottaa perustamaan mekanismin, johon yksityishenkilöt tai ryhmät, joihin GSP-järjestelmän täytäntöönpano on vaikuttanut kielteisesti, voivat vedota;
11. kehottaa antamaan GSP+-edunsaajamaille enemmän tukea, jotta voidaan kääntää suuntaus, jossa tuotannon monipuolistuminen laskee; katsoo, että tehostettu GSP+-seurantajärjestelmä sekä YK:n ja ILO:n seurantaelinten tekemät havainnot ja kolmansien osapuolten toimittamat tiedot ovat vaikuttaneet siihen, että kaikki GSP+-järjestelmän edunsaajat ovat edistyneet 27 yleissopimuksen täytäntöönpanossa; kehottaa komissiota kehittämään entistä ponnekkaammin läpinäkyvyyttä EU:n harjoittamassa GSP+-järjestelmän seurannassa, jonka mekanismia olisi sovellettava yhtä lailla GSP-järjestelmän ja ”Kaikki paitsi aseet” -aloitteen edunsaajamaihinkin;
12. panee huolestuneena merkille, että GSP-järjestelmän ja ”Kaikki paitsi aseet” -aloitteen edunsaajamaille ei ole asetettu ehtoja, jotka ohjaisivat näitä maita noudattamaan ympäristönormeja sekä ilmastonmuutosta ja ympäristönsuojelua koskevia kansainvälisiä yleissopimuksia; katsoo, että lista yleissopimuksista, jotka koskevat tärkeimpiä ihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia sekä ympäristönsuojelua ja hyvän hallinnon periaatteita, olisi päivitettävä GSP-asetuksen seuraavan uudistuksen yhteydessä ennen kaikkea siten, että Pariisin ilmastopimuksen ratifioiminen ja tehokas täytäntöönpano lisätään uudeksi ehdoksi; kehottaa yleisemmin komissiota antamaan teknistä tukea ympäristönsuojelun parantamiseksi kaikkien kolmen GSP-järjestelyn täytäntöönpanossa;
13. muistuttaa, että toimintapolitiikan johdonmukaisuuden vuoksi EU:n on kannustettava muita kansainvälisiä toimijoita, kuten monikansallisia yrityksiä, osallistumaan täysipainoisesti työhön, jolla lisätään ihmisoikeuksien, lasten oikeuksien, sosiaalisten oikeuksien ja ympäristöoikeuksien kunnioittamista ja kansanterveyden suojelemista

maailmassa; kehottaa EU:ta varmistamaan, että oikeuteen tehdä työtä liittyviä ihmisoikeuksia kunnioitetaan globaaleissa arvoketjuissa eli koko toimitusketjussa;

14. palauttaa mieliin, että GSP-järjestelmä kattaa aloista parhaiten tekstiili- ja vaatetusteollisuuden alan, että tekstiili- ja vaatetusala on vähiten kehittyneiden maiden teollistumisen kannalta merkittävä toimiala sen alhaisten investointikustannusten ja matalan koulutustason työpaikkojen vuoksi ja että tekstiili- ja vaatetusalalla on keskeinen rooli naisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämisessä; kehottaa EU:ta ottamaan yrityksiä varten käyttöön oikeudellisesti sitovan due diligence -kehyksen ja soveltamaan myös tekstiilialalla konfliktimineraalien yhteydessä kehitettyjä malleja, jotka liittyvät erityisesti avoimuuteen ja jäljitettävyyteen;
15. edellyttää kansalaisyhteiskunnan ja kehitysvirastojen laajempaa osallistumista seurantaprosessiin;
16. korostaa edunsaajamaiden valmiuksien parantamisen merkitystä, jotta voidaan vähentää monopuolistamiseen ja tullietuuksien käyttöön liittyviä tarjontapuolen rajoitteita; kehottaa käyttämään kauppaa tukevaa kehitysapua tehokkaammin tässä yhteydessä.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	22.1.2019
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 20 -: 0 0: 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Mireille D'Ornano, Doru-Claudian Frunzuliță, Enrique Guerrero Salom, Maria Heubuch, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Linda McAvan, Norbert Neuser, Vincent Peillon, Lola Sánchez Caldentey, Elly Schlein, Bogusław Sonik, Eleni Theocharous, Anna Záborská, Joachim Zeller, Željana Zovko
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Marina Albiol Guzmán, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Frank Engel, Stefan Geier, Maria Noichl, Judith Sargentini

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

20	+
ECR	Eleni Theoharous
GUE/NGL	Marina Albiol Guzmán, Lola Sánchez Caldentey
PPE	Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Frank Engel, Stefan Geibold, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Bogusław Sonik, Anna Záborská, Joachim Zeller, Željana Zovko
S&D	Doru-Claudian Frunzuliță, Enrique Guerrero Salom, Linda McAvan, Norbert Neuser, Maria Noichl, Vincent Peillon, Elly Schlein
VERTS/ALE	Maria Heubuch, Judith Sargentini

0	-

1	0
EFDD	Mireille D'Ornano

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää